

**Uzasadnienie do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
we Wrocławiu z dnia 17 lipca 2026 r. w sprawie ustanowienia planu zadań
ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry Izerskie (PLB020009)**

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (*Dz. U. z 2026 r. poz. 13 ze zm.*) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (zwany dalej „PZO”). Po zmianach legislacyjnych plan zadań ochronnych ważny jest bezterminowo (wcześniej sporządzany był na 10 lat).

Obszar Natura 2000 Góry Izerskie (PLB020009) (zwany dalej „Obszarem”) wyznaczono *rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 ze zm.)* w celu zachowania we właściwym stanie przedmiotów ochrony wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej i innych gatunków ptaków wymienionych w SDF obszaru, tj.:

- A223 włośchatka *Aegolius funereus*
- A217 sóweczka *Glaucidium passerinum*
- A234 dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*
- A409 cietrzew *Tetrao tetrix tetrix*

Projekt planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000 został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody* oraz zgodnie z zapisami *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2024 r. poz. 99)*.

W przypadku tego Obszaru zachodzą przesłanki określone w art. 28 ust. 11 *ww. ustawy o ochronie przyrody*, wobec czego plan zadań ochronnych obejmuje część obszaru, z wyłączeniem terenów:

- położonych w granicach rezerwatu przyrody „Torfowiska Doliny Izery”, dla którego ustanowiono plan ochrony *zarządzeniem Nr 27 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Torfowiska Doliny Izery” (Dz. Urz. Woj. Doln. poz. 6631)*, który zawiera zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 11 *ustawy o ochronie przyrody*;
- pozostających w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe - Nadleśnictwa Szklarska Poręba, dla którego plan urządzenia lasu na lata 2019-2028, zatwierdzony pismem Ministra Środowiska znak DL-WGL.4100.61.2019 z dnia 31 lipca 2020 r., zawiera zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 11 *ustawy o ochronie przyrody*.

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest ochrona, zachowanie lub przywrócenie wystarczającej różnorodności i obszaru naturalnych siedlisk wszystkich przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 3 Dyrektywy Ptasiej.

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów *ww. ustawy o ochronie przyrody* i *ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*.

W trakcie prac terenowych dokonano oceny zinwentaryzowanych siedlisk poszczególnych gatunków ptaków. Zweryfikowano oceny poszczególnych gatunków, tj. wielkość populacji reprezentatywność, stan zachowania i ocena ogólna. Dane uzyskane w wyniku wykonanej inwentaryzacji oraz dokonanej oceny stanu zachowania stanowią będą składową na potrzeby aktualizacji Standardowego Formularza Danych Obszaru (ostatnia aktualizacja SDF – marzec 2024 r.). Ze względu na fakt, iż aktualizacja SDF wymaga również przeanalizowania i uwzględnienia danych z terenu Nadleśnictwa Szklarska Poręba wniosek o dokonanie zmian w SDF zostanie złożony, po uzyskaniu danych z całego obszaru Natura 2000, tj. po przeprowadzeniu inwentaryzacji ornitologicznej w granicach ww. nadleśnictwa w ramach projektu pn. „Aktualizacja planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wraz z prowadzeniem monitoringów” realizowanego w latach 2024-2029.

Oceny stanu zachowania siedlisk gatunków ptaków dokonano bazując na publikacji pn. „Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000” (Opracowanie zbiorowe pod redakcją Doroty Zawadzkiej i in.; GDOŚ, 2013). W przypadku braku określonej metodyki dla gatunku w ww. opracowaniu przyjęto metodykę ekspercką.

Głównymi zagrożeniami dla cietrzewia to osuszanie i zarastanie terenów podmokłych, w tym torfowisk - zmniejszenie/utrata powierzchni optymalnych siedlisk cietrzewia, w tym utrata tokowisk, lęgowisk i żerowisk oraz utrata połączeń pomiędzy poszczególnymi biotopami, a w konsekwencji doprowadzenie zmniejszenia powierzchni zajmowanej przez cietrzewie. Istotnym zagrożeniem dla cietrzewia, włochatki i sóweczki jest antropopresja, turystyczno-sportowe wykorzystanie terenu Gór Izerskich, w tym poza wyznaczanymi szlakami oraz drapieżnictwo. Ponadto prowadzona w Obszarze gospodarka leśna prowadzi do zmniejszania starodrzewiu. Obfitość martwego drewna jest jednym z czynników warunkującym dostępność kryjówek. Umierające drzewa i pniaki obfitują w dziuple i stanowią miejsca gniazdowania sów. W związku z usuwaniem z drzewostanów drzew dziuplastych oraz drzew martwych i obumierających możliwa jest utrata miejsc gniazdowania sóweczki i włochatki.

Cele działań ochronnych zostały określone na podstawie przeprowadzonych prac terenowych oraz w oparciu o opracowanie pt.: „Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000”. Zawadzka D. i in. (2013). Nie określano celów działań ochronnych dla dzięcioła zielonosiwego, którego odnotowano w obszarze objętym PZO, ale zarówno lokalizacja stanowisk jak i szacowana liczebność nie jest znana. Ww. dane zostaną pozyskane w ramach uzupełnienia stanu wiedzy i uzupełnione w ramach aktualizacji dokumentacji.

Zaproponowane działania ochronne mają za zadanie osiągnięcie założonych celów ochrony poprzez zachowanie reprezentatywnych liczebności populacji i zachowanie odpowiedniej powierzchni siedlisk w określonym stanie zachowania, a także poprawę charakterystycznych cech siedliska i tym samym poprawę ich stanu zachowania.

W trakcie sporządzania projektu planu zadań ochronnych przeprowadzono badania terenowe w zakresie ornitologii (tj. w zakresie przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Góry Izerskie), jednak ze względu na brak danych na temat wielkości populacji dzięcioła zielonosiwego oraz na temat rozmieszczenia siedlisk gatunku zaplanowano uzupełnienie stanu wiedzy w ww. zakresie. Dodatkowo w ramach uzupełnienia stanu wiedzy zaplanowano

analizę sieci hydrograficznej w celu ustalenia lokalizacji działań ochronnych mających ograniczyć odpływ wody z obszaru objętego planem zadań ochronnych. Docelowo ma to służyć ochronie biotopów cietrzewia, które są odwadniane przez elementy zaburzające naturalny system hydrograficzny (m.in. przepusty, rowy odwadniające).

Zaplanowany monitoring dotyczy oceny stanu zachowania populacji i siedlisk gatunków dla wszystkich siedlisk/stanowisk poszczególnych gatunków. Badania powinny być prowadzone regularnie, nie rzadziej niż raz na 6 lat.

Z uwagi na fakt, że obowiązujący dokument planistyczny [*Uchwała Rady Miasta i Gminy Mirsk z dnia 27 grudnia 2002 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Mirsk (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2003 r. Nr 10, poz. 237)*] zawiera wskazania, które mogą wpływać negatywnie na przedmioty ochrony, konieczne było zawarcie w zarządzeniu ustanawiającym przedmiotowy plan zadań ochronnych wskazania do zmiany w tym dokumencie niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk, dla których ochrony został wyznaczony Obszar.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w Obszarze.

Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa.

W dniu 10 grudnia 2018 r. na stronie internetowej (Biuletyn Informacji Publicznej) i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu znak WPN.082.3.52.2018.AH z dnia 6 grudnia 2018 r. o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektów zadań ochronnych dla 31 obszarów Natura 2000 [w tym dla obszaru Natura 2000 Góry Izerskie (PLB020009)]. Obwieszczenie zostało przekazane w celu jego upublicznienia do urzędów gmin i starostw powiatowych, w granicach których znajduje się obszar objęty PZO. Obwieszczenie ukazało się również w prasie.

W dniu 16 września 2019 r. odbyło się, zorganizowane przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska we Wrocławiu, spotkanie informacyjne dotyczące projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16 pn. „*Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000*” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Celem spotkania było przybliżenie tematyki dotyczącej planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, przedstawienie zakresu działań w ramach projektu oraz harmonogramu prac dla poszczególnych obszarów Natura 2000 objętych projektem. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele samorządów i nadleśnictw oraz instytucji, z którymi Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu współpracowała w trakcie realizacji projektu.

W dniu 14 kwietnia 2020 r. na stronie internetowej (Biuletyn Informacji Publicznej) oraz w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu znak WPN.082.3.6.2020.AH.1 z dnia 14 kwietnia 2020 r. o przystąpieniu do sporządzenia projektów planów zadań ochronnych dla 5 obszarów Natura 2000 [w tym dla obszaru Natura 2000 Góry Izerskie (PLB020009)]. Obwieszczenie zostało przekazane w celu

jego upublicznienia do urzędów gmin i starostw powiatowych, w granicach których znajduje się Obszar. Obwieszczenie ukazało się również w prasie.

W ramach prac nad projektem planu zadań ochronnych dla Obszaru, zorganizowano cztery spotkania dyskusyjne, z których trzy odbyły się w formie spotkań zdalnych, a jedno odbyło się w formie stacjonarnej. Do udziału zaproszone zostały przede wszystkim osoby i podmioty prowadzące działalność w obrębie siedlisk gatunków ptaków, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000, a także przedstawiciele organizacji, instytucji i osób mogących swoją wiedzą lub zaangażowaniem wspomóc proces planowania, a docelowo także wdrażania planu. Wszystkie osoby i podmioty tworzyły Zespół Lokalnej Współpracy (dalej: ZLW).

Spotkania ZLW odbyły się w dniach: 29 września 2020 r., 25 lutego 2021 r., 29 czerwca 2021 r., 26 kwietnia 2022 r. W trakcie spotkań ZLW: omówiono czym jest sieć Natura 2000 i Plan Zadań Ochronnych: idea sieci Natura 2000 (cel i podstawy prawne), przedstawiono obszar i przebieg jego granic, utworzono ZLW, zaprezentowano zgromadzone informacje o przedmiotach ochrony oraz zakres ich proponowanych uzupełnień, przedstawiono oceny stanu zachowania przedmiotów ochrony, proponowane cele ochrony i stwierdzone zagrożenia dla przedmiotów ochrony. Ponadto dyskutowano nad propozycjami działań ochronnych oraz wskazaniem do zmian dokumentów planistycznych, jak również analizowano projekt zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla Obszaru.

Projekt zarządzenia został w trybie roboczym przekazany do członków ZLW do zaopiniowania.

Projekt zarządzenia został w trybie roboczym przekazany do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska do zaopiniowania

Obwieszczeniem z dnia 28 października 2025 r. znak WPN.6320.6.8.2025.MŁ.1 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* i w związku z art. 28 ust. 4 *ustawy o ochronie przyrody*. Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu w dniach 29 października do 20 listopada 2025 r. oraz ukazało się w prasie o zasięgu regionalnym (województwo dolnośląskie, Gazeta Wyborcza) w dniu 29 października 2025 r.

Obwieszczenie było również wywieszone na tablicy ogłoszeń: Urzędu Miasta w Świeradowie-Zdroju (w dniach 30 października 2025 r. – 21 listopada 2025 r.), Urzędu Miasta i Gminy w Mirsku (w dniach 29 października 2025 r. – 20 listopada 2025 r.), Urzędu Miasta w Szklarskiej Porębie (w dniach 17 listopada 2025 r. – 9 grudnia 2025 r.), Urzędu Miasta w Piechowicach (w dniach 29 października 2025 r. – 20 listopada 2025 r.), Urzędu Gminy w Starej Kamienicy (w dniach 29 października 2025 r. – 20 listopada 2025 r.) oraz Starostw Powiatowych w Lwówku Śląskim (w dniach 29 października 2025 r. – 21 listopada 2025 r.), Lubaniu (w dniach 29 października 2025 r. – 21 listopada 2025 r.) i Starostwie Powiatu Karkonoskiego (w dniach 30 października 2025 r. – 21 listopada 2025 r.).

Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

W ww. okresie wpłynęły uwagi od następujących podmiotów:

- I. Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu (pismo znak ZU.7210.31.2025 z dnia 20 listopada 2025 r.) do załącznika nr 5 *Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania*:
 - 1) Dla sóweczki A217 i włośchatki A223 wskazano, aby działanie „*Zachowanie dziuplastych i martwych drzew, wykrotów, złomów do naturalnego rozpadu - jeśli nie zagrażają bezpieczeństwu ludzi oraz nie spowodują zagrożenia pożarowego*” uzupełnić o dopuszczenie koniecznej ingerencji w sytuacji zagrożenia dla stanu lasu” – uwagę uwzględniono.
 - 2) Wskazano, aby zadanie ochronne dla sóweczki A217 i włośchatki A223 „*Stosowanie rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej IVd*” zmienić tak, aby nie kolidowało z planowanymi na etapie rewizji urządzeniowej rodzajami cięć rębnych, tj: „*Stosowanie rębni złożonych, dostosowanych do lokalnych warunków siedliskowych i stanu drzewostanu, z zachowaniem zasad ochrony siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków chronionych*” – uwagi nie uwzględniono, z uwagi na konieczność zachowania trwałości występowania siedlisk ww. gatunków.
 - 3) Dla dzięcioła zielonosiwego A234 wskazano, aby działanie „*Pozostawianie w drzewostanach podlegających użytkowaniu gospodarczemu, drzew martwych i zamierających oraz części drzew żywych do ich naturalnego rozpadu - jeśli nie zagrażają bezpieczeństwu ludzi*” uzupełnić o dodatkowy wyjątek „*nie spowodują zagrożenia pożarowego oraz zagrożenia dla stanu lasu*” – uwagę uwzględniono.
 - 4) Wskazano, że działanie ochronne dla cietrzewia A409 „*Budowa i utrzymanie szlabanów na drogach leśnych ograniczających wjazd na tereny leśne (...)*” nie jest możliwe do pełnego wykonania, ze względu na Zarządzenie Dyrektora Generalnego zakazujące począwszy od 2026 roku stosowania szlabanów w przypadku dróg leśnych wyznaczonych jako drogi pożarowe i zawnioskowano o dopisanie takiego wyjątku w postaci: „*Budowa i utrzymanie szlabanów na drogach leśnych ograniczających wjazd na tereny leśne (z wyjątkiem wyznaczonych dojazdów pożarowych)*” - uwagę uwzględniono.
- II. Osoby prywatnej (pismo z dnia 14 listopada 2025 r.). Uwagi dotyczyły propozycji zapisów dla działki nr 118/3, obręb 0006 Kamień, gmina Mirsk. Wskazania do zapisów w PZO: „*Dopuszczenie zabudowy zagrodowej o niskiej intensywności (budynek mieszkalny, budynek inwentarski stajnia/owczarnia, niewielkie budynki rekreacji indywidualnej) pod warunkiem zobowiązań prośrodowiskowych opisanych w sekcji II w piśmie*” – uwagi nie uwzględniono, ponieważ plan zadań ochronnych nie określa przeznaczenia terenów oraz zasad ich zagospodarowania. Dodatkowo o możliwości, zakresie i sposobach realizacji ewentualnych inwestycji rozstrzygają procedury oceny oddziaływania na środowisko lub oceny oddziaływania na obszary Natura 2000, przeprowadzone na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

III. Komitetu Ochrony Kuraków w zakresie zapisów dla A409 cietrzew *Tetrao tetrix tetrix*:

Uwagi do załącznika nr 3 *Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń*:

- 1) „Zagrożenie J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie”:
zawnioskowano o rozszerzenie zakresu tego zagrożenia o siedliska cietrzewia zlokalizowane na Grzbiecie Wysokim i Grzbiecie Kamienickim – uwagę uwzględniono.
- 2) „Zagrożenie J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie”:
zawnioskowano o rozszerzenie zakresu informacji dotyczących rozmieszczenia rowów odwadniających w siedliskach cietrzewia, w tym przydrożnych rowów odwadniających, a także o ujęcie w PZO opisu sieci hydrograficznej i jej zaburzeń w powiązaniu z siedliskami cietrzewia – uwagę uwzględniono w załączniku nr 5 do zarządzania, w części dotyczącej działań z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy.
- 3) Dla zagrożenia „B07 – inne formy praktyk leśnych, niewymienione powyżej. Obecność niepożądanych gatunków - świerk srebrny” wskazano, iż świerk srebrny wykorzystywany był do zalesień po zamieraniu ekosystemów leśnych w okresie tzw. klęski ekologicznej, w latach 80 i 90 XX wieku. Obecnie gatunek ten występuje jedynie punktowo i stanowi niewielkie zagrożenie, jednak jako gatunek obcy powinien być eliminowany – uwagę uwzględniono i w załączniku nr 5 dodano działanie związane z usuwaniem tego gatunku jako gatunku obcego geograficznie.
- 4) Zawnioskowano o wskazanie istniejącego zagrożenia dla cietrzewia związanego z prowadzeniem gospodarki leśnej: PB06 wyrąb lub przerzedzanie, PB26 inne działania w leśnictwie, z wyłączeniem działań rolno-leśnych, PB24 odwadnianie na potrzeby leśnictwa, PB15 transport drewna. Uwagę uwzględniono i dodano nowe zagrożenia (według kodów wskazanych na liście referencyjnej zagrożeń stosowanych zarządzeniu) o brzmieniu: B02.06 Przerzedzanie warstwy drzew, B02.02 Wycinka lasu, B07 Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej wraz z opisem.
- 5) Zawnioskowano o dodanie istniejących zagrożeń dla cietrzewia:
 - K05.01 Zmniejszenie płodności/ depresja genetyczna (inbredowa) u zwierząt-Chów wsobny skutkujący mniejszą płodnością i słabszą żywotnością kolejnych pokoleń – uwagę uwzględniono;
 - K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja - zbyt gęste drzewostany, nie zapewniające niewielkiego i zróżnicowanego zwarcia – uwagę uwzględniono;
 - J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska lub PH07 Inwazyjne i destrukcyjne działania badawcze i monitorujące – instalacja stacji do monitoringu klimatycznego na tokowiskach w tym na arenach, zlokalizowanych w strefach ochrony cietrzewia – uwagi nie uwzględniono. Stacja monitoringu klimatycznego ma charakter punktowy, zajmuje niewielką powierzchnię i nie wiąże się z trwałą ingerencją w strukturę siedliska ani z generowaniem ponadnormatywnego hałasu czy zwiększoną presją

antropogeniczną. Obsługa odbywa się w sposób ograniczający do minimum ingerencję w środowisko przyrodnicze. W związku z powyższym brak jest przesłanek do kwalifikowania tego rodzaju działań jako zagrożenia istniejącego dla cietrzewia w rozumieniu przyjętej metodyki oceny oddziaływań.

Uwagi do załącznika nr 4 *Cele działań ochronnych*:

- 1) Zawnioskowano o wprowadzenie dodatkowego celu działań ochronnych o brzmieniu: *“W ciągu 10 lat poprawa (ze stanu U1) parametru „Struktura i funkcje siedliska” na co najmniej ¼ powierzchni siedliska gatunku oraz perspektyw ochrony gatunku (na FV)”* oraz zaproponowano, aby cel działań ochronnych dla obszaru w zasięgu Nadleśnictwa Świeradów został określony w nawiązaniu do SDF, czyli utrzymanie populacji na poziomie 21-30 samców. Uwaga nie została uwzględniona z uwagi na fakt, iż dane w SDF w zakresie wielkości populacji wymagają urealnienia, a wniosek o dokonanie zmian w SDF zostanie złożony po uzyskaniu danych z całego obszaru Natura 2000 uwagi nie uwzględniono na tym etapie - przy aktualizacji zarządzania cele działań ochronnych określone zostaną dla całego obszaru Natura 2000.

Uwagi do załącznika nr 5 *Działania ochronne/Dotyczące ochronny czynnej gatunków ptaków oraz ich siedlisk*:

- 1) Zawnioskowano, aby na obecnym etapie wskazać przynajmniej powierzchnię stref ochronnych, wyznaczonych na okres zimowy jako zasięg realizacji działań oraz zawnioskowano, aby realizacja wszystkich prac powinna być dopuszczona od 1 września do końca lutego, a w uzasadnionych przypadkach od 1 sierpnia, pod nadzorem ornitologicznym.
W zarządzeniu wskazano ww. zasięg działań ochronnych. Dla większej czytelności załączników mapowych zmieniono szrafurę poligonów oraz dodano kody gatunków. Nie uwzględniono uwagi dotyczącej wnioskowanych terminów prowadzenia prac – terminy okresowej ochrony gatunku wskazane są w decyzji ustalającej strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania cietrzewia.
- 2) Dla zadania *„Tworzenie aren tokowiskowych: należy odtworzyć minimum 10 aren tokowiskowych (o zwarcu poniżej 0,3 lub braku zwarcia) o powierzchni 45-50 arów”* zawnioskowano o zwiększenie liczby planowanych do odtworzenia aren tokowiskowych *„min. 20”* i w doprecyzowano rejony odtwarzania aren, tj. *„Grzbiet Kamienicki: 8, Grzbiet Wysoki 12”* – działanie ochronne zostało ujęte w zarządzeniu jedynie w zasięgu obszaru objętego planem, który nie obejmuje całości Grzbietu Kamienickiego i Grzbietu Wysokiego.
- 3) Dla zadania *„Tworzenie korytarzy migracyjnych pomiędzy tokowiskami (w uzgodnieniu i pod nadzorem ornitologicznym). Gatunki domieszkowe, wykorzystywane do tworzenia korytarzy migracyjnych w ostojach cietrzewia: brzoza omszona, brzoza brodawkowata, jarzębina i kosodrzewina”* zawnioskowano o uszczegółowienie i dodanie zapisu: *“Kosodrzewiny nie należy rugować. Gatunek ten jest kluczowy dla cietrzewia. W konkretnych*

lokalizacjach, gdzie nasadzona kosówka tworzy zwarte zarośla, należy tylko punktowo przecinać tego typu struktury” – uwagę uwzględniono w części.

- 4) Dla zadania *„Przerzedzenie zwartych młodników w celu zapobiegania zarastaniu terenów otwartych, stanowiących cenne siedliska dla cietrzewia”* zawnioskowano, aby w przypadku ww. zadania wskazać jego cel – uwagę uwzględniono.
- 5) Zawnioskowano o dodanie działań ochronnych:
 - a) *„Usunięcie stacji do pomiaru warunków klimatycznych z tokowisk w oddziałach 372 i 408”* – uwagi nie uwzględniono z uwagi na fakt, iż realizacja proponowanego działania podlega odrębnym przepisom.
 - b) *„Usunięcie z tokowiska na Polanie Izerskiej infrastruktury turystycznej i odtworzenie biotopu. Przeniesienie wiaty turystycznej z wydzielania 372h („Zielona Budka”) w miejsce, w którym nie będzie negatywnie oddziaływała na cietrzewie”* – uwagi nie uwzględniono z uwagi na fakt, iż realizacja proponowanego działania podlega odrębnym przepisom.
 - c) *„Tworzenie i analiza skuteczności stref ochrony ostoi miejsca rozrodu i regularnego przebywania gatunku cietrzewia. Identyfikacja miejsc i rozpoznanie skutecznych metod ograniczania antropopresji”* - tworzenie stref ochronnych regulują inne przepisy, a działanie w postaci analizy skuteczności stref ochrony ostoi zostanie uwzględnione w aktualizacji zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla całego obszaru Natura 2000.
 - d) *„Zasilanie lokalnej populacji cietrzewia w celu wzbogacenia puli genowej. Zadanie do realizacji zgodnie z wytycznymi IUCN”* – uwagę uwzględniono.
 - e) *„Wystąpienie z wnioskiem do kół łowieckich o wyłączenie terenów leśnych położonych powyżej 850 m n.p.m. z przeprowadzania polowań zbiorowych”* – uwagi nie uwzględniono z uwagi na fakt, iż realizacja proponowanego działania podlega odrębnym przepisom.
 - f) *„Kształtowanie odpowiedniego uwilgotnienia siedlisk cietrzewia: 1) wykonanie zastawek, 2) zasypanie części rowów odwadniających, wypływanie rowów odwadniających drogi, udrażnianie przepływu wód poprzez budowę przepustów i wodopustów. Działanie należy wykonywać na całym obszarze ostoi cietrzewia, w całym okresie obowiązywania planu. W pierwszej kolejności zadanie należy wykonać na Grzbiecie Kamienickim (dawne torfowisko pod Kamienicą, oddziały 108, 115, 116, 118, 119, 120, 126)”* - uwagę uwzględniono.
 - g) *„Kontrola liczebności drapieżników cietrzewia poprzez redukcję (...)”* – działanie to ujęte zostało w zarządzeniu.
 - h) *„Nadzór ornitologiczny nad realizacją działań ochronnych dla cietrzewia. Nadzór ornitologiczny prowadzony przez specjalistę nad właściwym przebiegiem i skutecznością prac z zakresu czynnych działań ochronnych i przestrzeganiem przepisów dotyczących stref*

ochronnych (...)” – uwagi nie uwzględniono, tego typu działania wpisane są w monitoring stanu przedmiotów ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych.

- i) *“Pozostawianie bez sztucznych odnowień (bez wskazań gospodarczych) istniejących płazowin, wiatrołomów i halizn z uwzględnieniem wymagań ekologicznych cietrzewia” – uwagę uwzględniono.*
- j) *„Ostoje cietrzewia wyodrębnić jako gospodarstwo specjalne (S), na podstawie obowiązującej Instrukcji Urządzania Lasu (...)” – uwagi nie uwzględniono, realizacja tego typu działań regulowana jest odrębnymi przepisami.*
- k) *„Tworzenie przeszkód utrudniających dostęp do siedlisk cietrzewia. Pozostawianie pniu, stosów gałęzi i gałęzi w rejonach, na których stwierdzano nieuprawnione wjazdy pojazdami silnikowymi” – dodano zaproponowane działanie z dopiskiem „z wyjątkiem wyznaczonych dojazdów pożarowych”.*
“Zabezpieczenie szlaków turystycznych pozwalające ukierunkować ruch turystyczny i ograniczyć penetrację terenów leśnych przez ludzi” - działanie było uwzględnione w zarządzeniu.
- l) *„Utrzymanie aktualnej spójności siedliska i ograniczenie presji turystyki. Działanie realizować poprzez zachowanie spójności siedliska i niedopuszczanie do wielkopowierzchniowych zmian w drzewostanie i rozbudowy infrastruktury turystycznej (m.in. tras narciarskich, biegowych, wyciągów), które doprowadziłyby do fragmentacji siedlisk oraz do zwiększenia antropopresji, – uwagi nie uwzględniono z uwagi na fakt, iż realizacja tego typu działań regulowane jest odrębnymi przepisami.*
- m) *„Wprowadzić informację, wskazując ważne uwarunkowanie zagospodarowania przestrzennego, o treści: „Przeznaczanie w Górach Izerskich nowych terenów pod lokalizację wyciągów narciarskich oraz infrastruktury narciarskiej i turystycznej, w szczególności budowa nowych baz turystycznych i infrastruktury sportowej kosztem siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 PLB Góry Izerskie, a także wszelkie inwestycje w Górach Izerskich, które powodowałyby wzmożenie ruchu turystycznego w wyższych partiach gór (powyżej 800 m n.p.m.), obarczone są bardzo wysokim ryzykiem oddziaływania na obszar Natura 2000 Góry Izerskie, jego integralność oraz spójność sieci Natura 2000” – uwaga nie została uwzględniona - niezależnie od zapisów planu zadań ochronnych, zastosowanie mają przepisy ww. ustawy o ochronie przyrody oraz ustawy o ocenie oddziaływania przedsięwzięć na obszar Natura 2000.*

Uwagi do załącznika nr 5 *Działania ochronne/Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych*, zawnioskowano o zmianę opisaną w zarządzeniu zasad prowadzenia monitoringu:

- 1) „Monitoring stanu populacji gatunku przeprowadzić według metodyki Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny. Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z., Chodkiewicz T., Wydanie 2, GIOŚ, Warszawa, 2015.), co 2 lata w trakcie obowiązywania planu zadań ochronnych w miesiącach III-V” – uwaga w części uwzględniona, ze względu na ograniczenia w postaci możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych nie uwzględniano proponowanej częstotliwości prowadzenia monitoringu co 2 lata.
- 2) „Monitoring stanu siedliska gatunku przeprowadzić w celu oceny wielkości i parametrów siedlisk gatunku na podstawie wytycznych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, Zawadzka et al., Warszawa, 2013). Monitoring stanu siedlisk gatunku prowadzić co 4 lata” - uwaga w części uwzględniona, ze względu na ograniczenia w postaci możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych nie uwzględniano proponowanej częstotliwości prowadzenia monitoringu co 2 lata.

Uwagi do załącznika nr 5 Działania ochronne/ Dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony:

Zawnioskowano uwzględnienie dodatkowych działań z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy:

- 1) Ocena jakości biotopu cietrzewia „Ocenę wykonać poprzez szczegółową analizę stanu siedlisk cietrzewia wg metody HSI (Habitat Suitability Index)....Na podstawie oceny jakości biotopu określić zasady użytkowania lasu z uwzględnieniem wymagań siedliskowych cietrzewi” – uwagę uwzględniono.
- 2) „Analiza zmienności genetycznej. W ramach działania prowadzić zbiór materiału biologicznego (odchodów, piór) w obrębie całej ostoi cietrzewia. Analiza genetyczna zebranego materiału pozwoli na uzupełnienie wiedzy o liczebności cietrzewi w obszarze oszacowaną w monitoringu bezpośrednim, ocenę stopnia pokrewieństwa z populacjami sąsiednimi oraz ocenę stopnia zagrożenia tutejszej populacji chowem wsobnym” – uwaga zostanie uwzględniona przy aktualizacji zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla całego obszaru Natura 2000.
- 3) „Uzupełnienie stanu wiedzy o siedliskach gatunku. Szczegółowa inwentaryzacja miejsc tokowania, gniazdowania, pierzenia i zimowania, mająca na celu określenie i monitorowanie stanu liczebności i struktury populacji gatunku oraz struktury siedlisk” – uwaga zostanie uwzględniona przy aktualizacji zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla całego obszaru Natura 2000.

IV. Osoby prywatnej w zakresie zapisów dla gatunków: A223 włośchatka *Aegolius funereus*, A217 sóweczka *Glaucidium passerinum*, A234 i Dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*.

- 1) Uwagi do załącznika nr 3 Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń: zawnioskowano o dodanie istniejącego zagrożenia związanego z prowadzeniem

gospodarki leśnej: PB06 wyręb lub przerzedzanie, PB07 usuwanie martwych i umierających drzew, PB26 inne działania w leśnictwie, z wyłączeniem działań rolno-leśnych, PB14 gospodarka leśna prowadząca do zmniejszania starodrzewiu - uwagę uwzględniono i dodano proponowane zagrożenia według kodów wskazanych na liście referencyjnej zagrożeń stosowanej zarządzeniu.

W przypadku dzięcioła zielonosiwego uwagi nie uwzględniono, ze względu na planowane uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie wielkości populacji gatunku oraz rozmieszczenia siedlisk gatunku.

2) Uwagi do załącznika nr 5 *Działania ochronne/ Dotyczące ochronny czynnej gatunków ptaków oraz ich siedlisk:*

- a) A223 Włochatka *Aegolius funereus* – zawnioskowano, aby w cytowanym fragmencie projektu zarządzenia „*Zachowanie w siedlisku gatunku oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie drzewostanów o średnim wieku ponad 70 lat z dominującym udziałem świerka z udziałem min. 10% lub dobrze rozwiniętym podrostem lub/i podszytem świerkowym lub/i jodłowym/bukowym*” podnieść wskazany średni wiek świerka do 100 lat. A217 Sóweczka *Glaucidium passerinum* - zawnioskowano, aby w cytowanym fragmencie projektu zarządzenia „*Zachowanie w siedlisku gatunku oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie drzewostanów o średnim wieku ponad 70 lat z dominującym udziałem świerka lub oraz udziałem min. 40% podrostu lub/i podszytu świerka lub/i jodły*” podnieść wskazany średni wiek świerka do 100 lat. Uwagi nie uwzględniono, zapis w zarządzeniu pozostaje w niezmienionej formie, ponieważ analiza stanu faktycznego na obszarze objętym zakresem działań ochronnych wykazała, że nie występują drzewostany o średnim wieku przekraczającym 100 lat (dane od Nadleśnictwa Świeradów; 2025).

Dodatkowo zawnioskowano, że dla obu gatunków obszar wdrażania działań ochronnych powinien obejmować cały obszar Natura 2000 (PLB020009) – uwaga nie została uwzględniona ze względu na wyłączenia wskazane w §1, ust. 2 zarządzenia.

- b) A223 Włochatka *Aegolius funereus*/A217 Sóweczka *Glaucidium passerinum* – Zawnioskowano o dodanie poniższych działań ochronnych:
- „*Wyłączenie z użytkowania rębnych drzewostanów regła górnego. Odpowiedzialny za realizację: Nadleśnictwo Świeradów*” - uwagi nie uwzględniono.
 - „*Pozostawianie na każdej powierzchni w trakcie realizacji cięć rębnych, przedrębnych oraz sanitarnych wszystkich drzew biocenotycznych (brzozy, jarzębina, wierzby), a także pozostałości zrębowych i potrzebieżowych do ich naturalnego rozkładu, z wyjątkiem posuszu czynnego oraz drzew stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa publicznego oraz odpadów pozrębowych. Należy dążyć żeby docelowo łączne zasoby martwego drewna były nie mniejsze niż 10% zapasu określonego w planie urządzenia lasu na całej powierzchni obrębu leśnego lub obrębu*

ewidencyjnego, w długiej perspektywie czasowej. Odpowiedzialny za realizację: Nadleśnictwo Świeradów” - uwagę uwzględniono w części.

- „Trwale i jednoznaczne wyznaczanie w drzewostanach planowanych do użytkowania rębego, kęp wyłączonych z użytkowania i pozostawionych do naturalnego rozkładu. Sumaryczna powierzchnia kęp nie powinna być mniejsza niż 5% łącznej powierzchni manipulacyjnej* (bez cięć uprzątających) drzewostanów zaplanowanych w PUL do użytkowania rębego. Pojedyncza kępa nie powinna być mniejsza niż 6 arów, a rozmieszczenie kęp będzie nieregularne. Kępy takie pozostawiane będą również w przypadku dokonywania wielkopowierzchniowych cięć sanitarnych. W cięciach uprzątających co najmniej 5% masy zostanie pozostawione na gruncie w charakterze przestojów, do naturalnego rozkładu, w formie kęp lub pojedynczych drzew. Odpowiedzialny za realizację: Nadleśnictwo Świeradów” - uwagę uwzględniono w części.

- „Wyznaczenie stref ochronnych wokół zlokalizowanych dziupli lęgowych. W ich granicach: wstrzymanie prac leśnych powodujących przekształcanie siedliska i płoszenie ptaków oraz egzekwowanie zakazu polowań i wstępu osób postronnych” - uwagi nie uwzględniono - utworzenie stref ochronnych regulują odrębne przepisy.

- „Znakowanie ogrodzeń upraw leśnych z siatki metalowej. Odpowiedzialny za realizację: Nadleśnictwo Świeradów” - uwagi nie uwzględniono ze względu na wykazywane dla cietrzewia zagrożenie o kodzie G05.09: Ogrodzenia upraw leśnych siatką i docelowo likwidację ogrodzeń upraw w miejscach występowania gatunku.

- „Podniesienie wieku rębności. Odpowiedzialny za realizację: Nadleśnictwo Świeradów” - uwagi nie uwzględniono. W przypadku tych gatunków drzewostany w wieku rębności często charakteryzują się najwyższą wartością siedliskową (obecność dziupli, starodrzew, struktura pionowa). Określenie wieku rębności mogłoby prowadzić do trwałej utraty kluczowych elementów siedliska, niezależnie od zastosowanego nadzoru ornitologicznego.

- „Nadzór ornitologiczny nad realizacją działań ochronnych. Nadzór ornitologiczny prowadzony przez specjalistę nad właściwym przebiegiem i skutecznością prac z zakresu czynnych działań ochronnych i przestrzeganiem przepisów dotyczących stref ochronnych.” – uwagi nie uwzględniono. Tego typu działania wpisane są w monitoring stanu przedmiotów ochrony oraz monitoring realizacji celów działań ochronnych.

c) W przypadku dzięcioła zielonosiwego uwagi nie uwzględniono, ze względu na planowane uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie wielkości populacji gatunku oraz rozmieszczenia siedlisk gatunku.

3) Uwagi do załącznika nr 5 *Działania ochronne/Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych* - zawnioskowano o zmianę opisanych w zarządzaniu zasad prowadzenia monitoring dla

gatunków A223 włośchatka *Aegolius funereus*, A217 sóweczka *Glaucidium passerinum*, A234 Dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*:

- a) „Monitoring stanu populacji gatunku przeprowadzić według metodyki Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny. Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z., Chodkiewicz T., Wydanie 2, GIOŚ, Warszawa, 2015.) Monitoring prowadzony na 3 powierzchniach próbnych 1 raz na 3 lata. Określenie wskaźnika liczebności (liczby stwierdzeń/jednostkę powierzchni). Lokalizacja powierzchni próbnych zostanie ustalona przez eksperta przed przystąpieniem do monitoringu” Uwaga w części uwzględniona, ze względu na ograniczenia w postaci możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych nie uwzględniano proponowanej częstotliwości prowadzenia monitoringu co 2 lata. W przypadku dzięcioła uwag nie uwzględniono, ze względu na planowane uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie wielkości populacji gatunku oraz rozmieszczenia siedlisk gatunku.
- b) „Określenie udziału drewna martwego. Pomiar drewna martwego odbywać się powinien w trakcie inwentaryzacji zasobów drzewnych, na powierzchniach próbnych zakładanych do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną, z częstotliwością 1 raz na 10 lat w każdym nadleśnictwie w trakcie prac inwentaryzacyjnych do PUL. Odpowiedzialny za realizację: Nadleśnictwo Świeradów”. Uwagi nie uwzględniono. Tego typu działania regulują odrębne przepisy.

V. Od Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (pismo znak DZP-WP.6320.106.2025.MC z dnia 24 listopada):

- 1) wskazano na konieczność usunięcia z treści zarządzenia zapisów, które nie mają charakteru normatywnego – uwaga została uwzględniona, z treści zarządzenia usunięto zapisy informujące o aktach prawnych, które uzasadniały wyłączenie części terenów (rezerwat przyrody „Torfowiska Doliny Izery” oraz teren Nadleśnictwa Szklarska Poręba) z obszaru objętego planem zadań ochronnych;
- 2) wskazano na konieczność doprecyzowania zapisów odnoszących się miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Mirsk – uwaga została uwzględniona i zapis otrzymał brzmienie: Odstąpienie od ustaleń planu wprowadzających tereny 4 US oraz od rozbudowy istniejących obiektów w strefie 37 UT i 39 UT.

W związku z rozszerzeniem projektu zarządzenia o zapisy wynikające z powyższych uwag, projekt został ponownie skierowany do procedury udziału społeczeństwa, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Obwieszczeniem z dnia 16 lutego 2026 r. znak WPN.6320.6.2.2026 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie

środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i w związku z art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody. Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu w dniach 17 lutego – 11 marca 2026 r. oraz ukazało się w prasie o zasięgu regionalnym (województwo dolnośląskie), Gazeta Wyborcza w dniu 17 lutego 2026 r. Obwieszczenie zostało również przekazane i wywieszone na tablicy ogłoszeń: Urzędu Miasta Świeradów-Zdrój w dniach od 18 lutego do 12 marca 2026 r., Urzędu Miasta i Gminy Mirsk w dniach od 17 lutego do 11 marca 2026 r., Urzędu Miejskiego w Szklarskiej Porębie w dniach 26 lutego do 27 marca 2026 r., Urzędzie Miasta Piechowice w dniach od 17 lutego do 11 marca 2026 r., Urzędzie Gminy Stara Kamienica w dniach od 17 lutego do 11 marca 2026 r., w Starostwie Powiatowym w Lubaniu w dniach 17 luty do 11 marca 2026 r., Starostwie Powiatowym w Jeleniej Górze w dniach 17 luty do 11 marca 2026 r., Starostwie Powiatowym w Lwówku Śląskim w dniach 17 luty do 11 marca 2026 r.

Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

W ww. okresie wpłynęły uwagi od następujących podmiotów:

- I. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Korespondencja przesłana w dniu 3 marca 2026 r. nawiązuje do załącznika nr 3 *Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony*, do zagrożenia dla cietrzewia „*Modernizacja/przebudowa DK3 w Jakuszytach – ograniczenie łączności między Karkonoszami a Górami Izerskimi, gdzie przebiega główny korytarz migracyjny.*” GDDKiA poinformowała, że w aktualnie toczącym się postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie drogi krajowej nr 3 na odcinku Jakuszyce – granica państwa uwzględniono rozwiązania ograniczające wpływ na migrację zwierząt, tj. zaproponowano wariant, w którym m.in. zrezygnowano z zastosowania barier drogowych, wprowadzono ograniczenie prędkości pojazdów, które ułatwią zwierzętom przekraczanie drogi. Uwaga ma charakter informacyjny i nie wymaga wprowadzenia zmian w projekcie PZO.
- II. Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (pismo DZP-WP.6320.10.2026.JB z dnia 3 marca 2026 r.). Uwaga dotyczyła ujednolicenia zapisu podmiotu odpowiedzialnego za realizację działań ochronnych. Wskazano, iż zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Klimatu i Środowiska przedstawianym na podstawie § 5 ust. 2 i 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespolonej administracji rządowej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754), wszędzie gdzie jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie działań ochronnych wskazano podmiot inny niż RDOŚ we Wrocławiu należy sformułowanie „w porozumieniu” z zamienić na „na podstawie porozumienia”. Uwagę uwzględniono i wprowadzono poprawny zapis w zarządzeniu.
- III. Osoby prywatnej (pismo z dnia 10 marca 2026 r.). Zawnioskowano o następujące kwestie:
 - 1) Uzupełnienie załącznika nr 3 *Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony* o zagrożenia związane z działalnością

wydobywcą na obszarze oraz w pasie granicznym obszaru i dla włośchatki i sóweczki w wykazie zagrożeń potencjalnych dopisać C01.04 (Kopalnie) oraz C01.07 (Inna działalność górnicza i wydobywczą) – zagrożenie zostało uwzględnione w zarządzeniu jako zagrożenie potencjalne.

- 2) Zawnioskowano o doprecyzowanie zakresu działania dotyczącego uzupełnienia stanu wiedzy jakim jest analiza sieci hydrograficznej. Wskazano, iż eksploatacja kopalni odkrywkowej wiąże się z ryzykiem powstania leja depresji, który może w znacznym stopniu drenować wody gruntowe zasilające kluczowe biotopy cietrzewia. Wskazano również, że brak uwzględnienia wpływu kopalni na sieć hydrograficzną czyni planowane działanie polegające na budowie zastawek bezskutecznym pod względem ekologicznym.

Uwagi nie uwzględniono z uwagi na fakt, iż analiza i ocena wpływu działalności kopalni na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 regulowana jest odrębnymi przepisami, tj. procedurą oceny oddziaływania na środowisko.

- 3) Zawnioskowano o „*rozszerzenie wskazań dla Miasta i Gminy Mirsk o zakaz lokalizacji inwestycji przemysłowych i wydobywczych mogących znacząco oddziaływać na środowisko w strefie buforowej obszaru*”. Uwagi nie uwzględniono z uwagi na fakt, iż analiza i ocena wpływu inwestycji przemysłowych i wydobywczych, w tym działalności kopalni na przedmioty ochrony regulowana jest odrębnymi przepisami i podlega procedurom określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
- 4) Zawnioskowano o „*przeanalizowanie skumulowanego oddziaływania modernizacji drogi DK3 oraz planowanej kopalni na drożność korytarzy migracyjnych*”. Uwagi nie uwzględniono z uwagi na fakt, iż obowiązek przeprowadzenia analizy oddziaływania skumulowanego wynika z odrębnych przepisów określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

IV. Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu (pismo znak: ZU.7210.4.2026 z dnia 11 marca 2026 r.)

- 1) Uwagi do załącznika nr 3 do projektu zarządzenia „*Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony*”:

a) Dla zagrożeń istniejących dla sóweczki i włośchatki: B02.06 Przerzedzanie warstwy drzew, B07 Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej, B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew, B02.02 Wycinka lasu wskazano, iż zawarte w projekcie PZO stwierdzenie sugerujące usuwanie drzew dziuplastych oraz martwych jako efekt prowadzenia gospodarki leśnej jest nadmiernym uogólnieniem, nieodzwierciedlającym rzeczywistych zasad prowadzenia gospodarki leśnej argumentując, „*iz zgodnie z obowiązującymi zasadami drzewa dziuplaste stanowią element*

biocenotyczny i ich usuwanie nie stanowi standardowej praktyki gospodarki leśnej. Każdorazowo przed zleceniem prac gospodarczych przeprowadzana jest wizja terenowa, podczas której identyfikowane są elementy wymagające szczególnej ochrony, w tym drzewa dziuplaste. Drzewa takie są następnie wskazywane i odpowiednio oznaczane w zleceniu prac dla Zakładu Usług Leśnych, co zapewnia ich zachowanie w trakcie realizacji zabiegów gospodarczych. Również martwe i obumierające drzewa nie są standardowo usuwane z drzewostanów. W przypadkach, gdy stwarzają zagrożenie dla bezpieczeństwa (np. przy drogach lub szlakach turystycznych) mogą zostać ścięte, jednak pozostawia się je na gruncie do naturalnego rozkładu, co sprzyja zachowaniu siedlisk wielu organizmów związanych z martwym drewnem. Drewno takie nie stanowi surowca o wartości gospodarczej i pełni przede wszystkim funkcje ekologiczne”.

Uwaga ma charakter informacyjny i nie wymaga wprowadzenia zmian w projekcie zarządzenia. Na potrzeby planu zadań ochronnych została sporządzona inwentaryzacja przyrodnicza, w trakcie której zostały zidentyfikowane zagrożenia. Zagrożenia te wskazane były zgłaszane w procesie konsultacji dokumentacji.

b) Powyższa uwaga dotyczyła również zagrożenia potencjalnego dla **dzięciola zielonosiwego** B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew.

W przypadku innego zagrożenia potencjalnego dla tego gatunku B02.02 Wycinka lasu (Bezpośrednia utrata siedliska poprzez dokonywanie zrębów) RDLP we Wrocławiu poinformowało, że „na terenach górskich dominują rębnie złożone oraz zabiegi o charakterze przerębowym, które umożliwiają stopniową przebudowę i odnawianie drzewostanów. Zręby zupełne nie stanowią typowej formy prowadzenia gospodarki leśnej na terenach górskich, gdzie priorytetem jest zachowanie stabilności drzewostanów, ochrona gleby oraz ciągłości funkcjonowania lasu. W przypadku wystąpienia czynników biotycznych (...) mogą być prowadzone cięcia sanitarne, działania te mają charakter interwencyjny i ochronny, a nie gospodarczy”.

Uwagę uznano za niezasadną, ponieważ zagrożenia B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew oraz B02.02 Wycinka lasu zostały zidentyfikowane w zarządzaniu jako potencjalne. W zarządzeniu doprecyzowano jedynie opisy zagrożeń, które otrzymują brzmienie: B02.04: *Jakość siedliska może ulec obniżeniu poprzez usuwanie martwych i zamierających drzew stanowiących bazę żerowiskową*; B02.02: *Prowadzenie gospodarki leśnej w sposób nieodpowiadający wymaganiom ochrony siedliska gatunku, w tym realizacja zrębów, może powodować jego degradację.*

c) zagrożenie istniejące dla **cietrzewia** G05.09 – Płoty, ogrodzenia: RDLP wskazało na potencjalny charakter zagrożenia i poinformowało, iż Nadleśnictwo Świeradów uwzględnia na swoim terenie występowanie cietrzewia i w miejscach jego bytowania ogrodzenia nie są stosowane,

co dotyczy m.in. obszarów leśnictwa Izera oraz górnych partii leśnictw Świeradów i Czarniawa.

Uwaga została uwzględniona i w treści zarządzenia zagrożenie zostało przypisane do zagrożeń potencjalnych.

- d) zagrożenia istniejące dla cietrzewia B02.06 *Przerzedzanie warstwy drzew*, B02.02 *Wycinka lasu*, B07 *Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej*: wskazano, iż obecny opis zagrożenia “w Obszarze realizowane są zabiegi gospodarcze polegające na usuwaniu i trzebieży drzew, odwadnianiu siedlisk leśnych oraz wywozie drewna” przedstawia wybrane działania gospodarki leśnej bez wskazania ich celu oraz zasad prowadzenia, co może sugerować ich negatywny wpływ na siedliska przyrodnicze, mimo że stanowią one standardowe elementy trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Uwaga ma charakter informacyjny. W zarządzeniu doprecyzowano jedynie opis zagrożenia, który otrzymuje brzmienie: “W Obszarze realizowane są zabiegi gospodarcze polegające na rębniach i trzebieży, które mogą doprowadzić do odwodnienia siedlisk (np. poprzez szlaki zrywkowe, wywóz drewna)”.

- 2) Uwagi do załącznika nr 4 do projektu zarządzenia *Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania*:

- a) Włochatka/sóweczka, działanie nr 1: uwaga dotyczyła doprecyzowania zapisu w zakresie udziału podrostu. Uwagę uwzględniono i zapis w zarządzeniu otrzymuje brzmienie:

- Włochatka: Zachowanie w siedlisku gatunku oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie drzewostanów o średnim wieku powyżej 70 lat, z dominującym udziałem świerka oraz z udziałem podrostu lub/i podszytu świerkowego lub/i jodłowego/bukowego. Preferowany udział podrostu na poziomie od 10 do 50%.

- Sóweczka: Zachowanie w siedlisku gatunku oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie drzewostanów o średnim wieku 70 lat z dominującym udziałem świerka oraz z udziałem podrostu i/lub podszytu świerka i/lub jodły. Preferowany udział podrostu na poziomie od 10 do 50%.

- b) Włochatka/sóweczka, działanie nr 2 „Zachowanie w obrębie siedlisk gatunku (lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie) obszarów podmokłych (bagien, torfowisk) oraz cieków wodnych i halizn” – RDLP zawnioskowało, iż zapis jest niezgodny z obowiązkami wynikającymi z ustawy o lasach art. 13 ust. 2. Wskazano, że halizna jest gruntem leśnym niezalesionym przeznaczonym do zalesienia, pozbawionym roślinności drzewiastej przez okres powyżej 5 lat.

Uwagi nie uwzględniono ze względu na fakt, iż halizna może stanowić część rewiru lęgowego sóweczki.

- c) Włochatka/sóweczka, działanie nr 3 „Zachowanie dziuplastych, martwych i zamierających drzew, a także wykrotów, i złomów do naturalnego rozpadu

– jeśli nie zagrażają bezpieczeństwu ludzi oraz nie spowodują zagrożenia pożarowego oraz zagrożenia dla stanu lasu (posusz czynny). Należy dążyć do tego, aby docelowo łączne zasoby martwego drewna były nie mniejsze niż 10% zapasu określonego w planie urządzenia lasu na całej powierzchni obrębu leśnego lub obrębu ewidencyjnego, w długiej perspektywie czasowej. Należy monitorować ilość leżącego martwego drewna, aby jego nadmierna ilość nie wpływała negatywnie na kopuły torfowisk, rozwój borówczysk.”

W opinii RDLP wskazane jest, aby docelowy zasób martwego drewna miał uzasadnienie faktyczne i prawne, a wskazana w projekcie zarządzenia docelowa wartość zasobów martwego drewna nie jest uzasadniona. Realizacja postulatu, aby drewno martwe stanowiło nie mniej niż 10% zapasu drzewostanów spowodowałaby potrojenie ilości drewna martwego, co w ocenie Nadleśnictwa Świeradów nie jest racjonalne. Dodatkowo RDLP wskazuje, iż nie jest zasadne, aby Nadleśniczy Nadleśnictwa Świeradów był podmiotem odpowiedzialny za monitoring martwego drewna, ponieważ prowadzenie specjalistycznych badań i monitoringu przyrodniczego o charakterze naukowym nie należy do standardowych zadań nadleśnictwa.

Uwagę uwzględniono i skorygowano zapis w zarządzeniu, który otrzymuje nowe brzmienie: „Zachowanie dziuplastych, martwych i zamierających drzew, a także wykrotów, i złomów do naturalnego rozpadu – jeśli nie zagrażają bezpieczeństwu ludzi oraz nie spowodują zagrożenia pożarowego oraz zagrożenia dla stanu lasu (posusz czynny). Jednocześnie ilość leżącego martwego drewna nie powinna wpływać negatywnie na kopuły torfowisk i rozwój borówczysk”.

- d) Włochatka/sóweczka, działanie pn. „Monitoring populacji drapieżników stanowiących zagrożenie dla dorosłych ptaków oraz piskląt w razie konieczności odłowy lub eliminacja” (podmiot odpowiedzialny: Nadleśniczy Nadleśnictwa Świeradów na podstawie porozumienia z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000). RDLP wskazuje, iż Nadleśniczy nie może odpowiadać za wykonanie tego działania, ponieważ wykracza ono poza zakres działań nadleśnictwa i standardowej gospodarki leśnej, a Nadleśnictwo nie posiada kompetencji ani uprawnień do prowadzenia odłowów, translokacji czy eliminacji drapieżników, które w większości są gatunkami chronionymi. Uwaga zastała uwzględniona i skorygowano odpowiednio zapis w zarządzeniu.
- e) Cietrzew, działanie pn. Monitoring populacji drapieżników lisa, jenota, kuny, jastrzębia, krogulca i myszołowa zwyczajnego i w razie konieczności odłowy lub eliminacja. Odłowy i translokacje jastrzębia (pod nadzorem ornitologicznym). Monitoring powtarzać raz na 3 lata w miesiącach marzec-lipiec. (podmiot odpowiedzialny: RDLP wskazuje, iż Nadleśniczy nie może odpowiadać za wykonanie tego działania,

ponieważ wykracza ono poza zakres działań nadleśnictwa. Uwaga zastała uwzględniona i skorygowano odpowiednio zapis w zarządzeniu.

- f) Cietrzew, działanie pn. „*Likwidacja ogrodzeń upraw*”: ze względu na konieczność ochrony upraw przed zwierzyną i prowadzoną przebudowę drzewostanów RDLP wnioskuje o zmianę zapisu w następujący sposób: „*Likwidacja ogrodzeń upraw po spełnieniu przez nie funkcji ochronnych. Dopuszcza się grodzenie nowo zakładanych upraw w celu ich ochrony i przebudowy drzewostanów.*” RDLP wskazuje również, że w obszarze Natura 2000 objętym planem zadań ochronnych grodzone są jedynie uprawy jodłowe w reglu dolnym i uprawy z udziałem jaworu i dębu w niższych położeniach.

Uwagę uwzględniono i skorygowano zapis z zarządzeniu w następujący sposób: „*Likwidacja ogrodzeń upraw po spełnieniu przez nie funkcji ochronnych. Grodzenie nowo zakładanych upraw w celu ich ochrony i przebudowy drzewostanów w sposób niezagrożający dla cietrzewia, np. poprzez znakowanie*”.

- g) Cietrzew, działanie pn. „*Budowa i utrzymanie szlabanów na drogach leśnych ograniczających wjazd na tereny leśne (z wyjątkiem wyznaczonych dojazdów pożarowych)*.” RDLP zasugerowało, że działanie jest niezgodne z obowiązującym zarządzeniem w sprawie szlabanów na drogach i dojazdach pożarowych. RDLP wskazało, iż zgodnie z zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych szlabany na drogach oraz dojazdach pożarowych powinny zostać usunięte. Wskazano również, że wszystkie drogi leśne w praktyce pełnią taką funkcję, ponieważ w przypadku prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych jednostki Państwowej Straży Pożarnej będą korzystać z najkrótszej możliwej trasy dojazdowej do miejsca zdarzenia, a nie wyłącznie z wcześniej wyznaczonych dojazdów.

Uwaga została uwzględniona i działanie zostało usunięte z treści zarządzenia.

- h) Cietrzew, działanie pn. „*Tworzenie korytarzy migracyjnych pomiędzy tokowiskami (w uzgodnieniu i pod nadzorem ornitologicznym).*[...]”: RDLP wskazuje, że ze względu na to, iż działania ochronne w celu ochrony cietrzewia w Lasach Państwowych zostały zainicjowane w latach 2006-2007 oraz ze względu na fakt, iż etap realizowania ogólnopolskich projektów ochrony tego gatunku, w ramach których pracownicy LP nabywali wiedzę i doświadczenie w zakresie biologii cietrzewia oraz jego ochrony, w ocenie RDLP realizacja przedmiotowych zadań ochronnych w ramach prowadzonej gospodarki leśnej nie będzie wymagała dodatkowego wsparcia ornitologicznego. Uwagę uwzględniono w części i skorygowano zapis z zarządzeniu w następujący sposób: *Tworzenie korytarzy migracyjnych pomiędzy tokowiskami (w razie konieczności pod nadzorem ornitologicznym).*

- i) Cietrzew, działanie pn. *„Zasilanie lokalnej populacji cietrzewia w celu wzbogacenia puli genowej. Zadanie do realizacji zgodnie z wytycznymi IUCN”*. Podmiot odpowiedzialny za wykonanie: *„Nadleśniczy Nadleśnictwa Świeradów oraz Organizacje pozarządowe lub Stowarzyszenia w porozumieniu z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”*. RDLP wskazuje, iż zadanie to wykracza poza zakres kompetencji i możliwości finansowych Nadleśnictwa Świeradów, a realizacja tego typu działań wymaga specjalistycznej infrastruktury, personelu oraz znacznych środków finansowych. Uwagę uwzględniono i jako podmiot odpowiedzialny ze realizacją zadania wskazano: *„Organizacje pozarządowe lub Stowarzyszenia na podstawie porozumienia z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”*
- j) Cietrzew, działanie pn. *„Kształtowanie odpowiedniego uwilgotnienia siedlisk cietrzewia: [...] zasypanie części rowów odwadniających, wypływanie rowów odwadniających drogi, udrażnianie przepływu wód poprzez budowę przepustów i wodopustów”*. Według opinii RDLP działanie polegające na wypływanii rowów odwadniających drogi przyczyni się do szybkiej degradacji istniejącej sieci dróg wykorzystywanej nie tylko do celów związanych z prowadzeniem zrównoważonej gospodarki leśnej, ale także do zapewnienia bezpieczeństwa pożarowego – w konsekwencji prowadząc do konieczności wykonywania kosztownych prac utrzymaniowych i remontowych. RDLP poinformowało również, że drogi są istotnym elementem infrastruktury turystycznej, dzięki którym ruch turystyczny jest uporządkowany (skanalizowany), co ma istotne znaczenie w ochronie czynnej cietrzewia.
- Uwaga została uwzględniona w części, a opis działania został skorygowany w zarządzeniu w następujący sposób: *„Kształtowanie odpowiedniego uwilgotnienia siedlisk cietrzewia:*
- 1) wykonanie zastawek,*
 - 2) zasypanie lub spłycenie części rowów odwadniających, udrażnianie przepływu wód poprzez budowę przepustów i wodopustów.”*

V. Komitetu Ochrony Kuraków (pismo znak: KOK-35.2-ap.zż/2025 z dnia 10 marca 2026 r.) i uwagi dotyczyły cietrzewia i odnosiły się do następujących załączników do zarządzenia:

- 1) Załącznik nr 4 *Cele działań ochronnych (...)*: zawnioskowano o dodanie celu działań ochronnych o brzmieniu: *“W ciągu 10 lat poprawa (ze stanu U1) parametru “Liczebność populacji” z co najmniej 10 tokujących samców do 21-30 tokujących samców” oraz “W ciągu 10 lat poprawa (ze stanu U1) parametru „Struktura i funkcje siedliska” na co najmniej ¼ powierzchni siedliska gatunku oraz perspektyw ochrony gatunku (na FV)”*.

Z uwagi na fakt, iż plan zadań ochronnych obejmuje część obszaru Natura 2000, dane w SDF m.in. w zakresie wielkości populacji wymagają urealnienia, a wniosek o dokonanie zmian w SDF zostanie złożony po uzyskaniu danych z całego obszaru

Natura 2000 uwagi nie uwzględniono na tym etapie - przy aktualizacji zarządzania cele działań ochronnych określone zostaną dla całego obszaru Natura 2000.

2) Załącznika nr 5 *Działania ochronne (...)*:

a) Dla zadania „*Tworzenie aren tokowiskowych: należy odtworzyć minimum 10 aren tokowiskowych (o zwarcu poniżej 0,3 lub braku zwarcia) o powierzchni 45-50 arów*” zawnioskowano o zwiększenie liczby planowanych do odtworzenia aren tokowiskowych „*min. 20*” i w doprecyzowano rejony odtwarzania aren, tj. „*Grzbiet Kamienicki: 8, Grzbiet Wysoki 12*”.

Uwagi nie uwzględniono. Działanie ochronne zostało ujęte w zarządzeniu jedynie w zasięgu obszaru objętego planem, który nie obejmuje całości Grzbietu Kamienickiego i Grzbietu Wysokiego – dlatego liczba aren tokowiskowych (10) przyjęta została jako minimalna. Podczas realizacji działania ochronnego, po wskazaniu dokładnych lokalizacji, faktyczna liczba miejsc odtworzenia aren tokowiskowych może być wyższa, a ewentualne zmiany zapisów dotyczących działań ochronnych możliwe będą na etapie aktualizacji zarządzania obejmującego cały obszar Natura 2000.

b) Zawnioskowano o dodanie zadania „*Usunięcie z tokowiska na Polanie Izerskiej infrastruktury turystycznej i odtworzenie biotopu. Przeniesienie wiaty turystycznej z wydzielania 372h („Zielona Budka”) w miejsce, w którym nie będzie negatywnie oddziaływała na cietrzewie*” – uwagi nie uwzględniono z uwagi na fakt, iż realizacja proponowanego działania podlega odrębnym przepisom.

c) powołując się na wewnętrzne zarządzenie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych zawnioskowano o korektę zadania „*Budowa i utrzymanie szlabanów na drogach leśnych ograniczających wjazd na tereny leśne (z wyjątkiem wyznaczonych dojazdów pożarowych)*” i usunięcie z opisu zadania „*(z wyjątkiem wyznaczonych dojazdów pożarowych)*”.

Uwagi nie uwzględniano, ponieważ działanie to zostało usunięte z treści zarządzenia na wniosek Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu (pismo znak: ZU.7210.4.2026 z dnia 11 marca 2026 r.).

VI. Po terminie składania uwag, w dniu 25 marca 2026 r. wpłynęła korespondencja od Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział we Wrocławiu, która nawiązuje do załącznika nr 3 do zarządzenia *Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń (...)* do zagrożenia dla cietrzewia D01.02: *Modernizacja/przebudowa DK3 w Jakuszycach – ograniczenie łączności między Karkonoszami a Górami Izerskimi, gdzie przebiega główny korytarz migracyjny*. GDDKiA zwraca się z prośbą o zdefiniowanie pojęcia modernizacji drogi ze względu na to, iż nie istnieje ono w przepisach prawa, stąd niezbędne jest jego zdefiniowanie w PZO. W treści zarządzenia zmieniono opis zagrożenia, który otrzymuje brzmienie: *“Przebudowa/remont drogi DK3 w Jakuszycach – ograniczenie łączności między Karkonoszami a Górami Izerskimi, gdzie przebiega główny korytarz migracyjny”*.

Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428), uzgodniony przez Wojewodę Dolnośląskiego pismem znak: PNK-P.054.1410.2026.BB w dniu 9 lipca 2026 r.